

Høyre

ENIGHET OM BYDELSREFORM

Enighet om ny bydelsreform

Partiene Høyre, Arbeiderpartiet, Venstre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti har fremforhandlet en enighet om bydelsreform. Oslo kommune gjennomfører fra 1. januar 2028 den største omorganiseringen av bydelene på flere tiår. Antall bydeler skal reduseres fra 15 til 8.

Oslo kommunes organisering av bydelene har i hovedsak vært den samme siden 2004. Siden den gang har både innbyggernes behov og kommunens utfordringer endret seg mye. Antallet innbyggere over 80 år vil dobles frem mot 2040, samtidig som det blir færre yrkesaktive bak hver enkelt som trenger hjelp og omsorg. Skal Oslo møte denne demografiske utfordringen, må kommunen organisere seg på en måte som gjør det mulig å se helse- og omsorgstjenestene i sammenheng innenfor større geografiske områder. I dag er bydelene for små til å bygge de fagmiljøene og den kapasiteten som trengs.

Oslo er samtidig en by der innbyggernes levekår, helse og livskvalitet varierer betydelig mellom ulike deler av byen. Forskjeller i forventet levealder på over seks år mellom bydeler viser at hvor du bor i Oslo har stor betydning for hvordan du har det. En reform av denne størrelsen gir en unik mulighet til å adressere disse forskjellene gjennom bedre fordeling av tjenester, boliger og kommunale ressurser på tvers av byen.

Reformen skal gi innbyggerne en mer sammenhengende og effektiv tjenestereise, særlig for dem med sammensatte behov innen helse, omsorg og sosiale tjenester. Mange innbyggere møter i dag tjenester som ikke henger godt nok sammen, fordi ansvaret er delt mellom enheter som ikke ser helheten. Større bydeler vil gi sterkere fagmiljøer, bedre samarbeid og enklere overganger mellom ulike tjenester. Lokaldemokratiet styrkes ved at bydelsutvalgene får mer ansvar og større innflytelse.

Avtalepartene er enige om at reformen skal gi bydelene større ansvar, mer ressurser og reell innflytelse over tjenestene nær innbyggerne, og at fagmiljøer og tjenestekvalitet ivaretas gjennom omstillingen. Bydelene skal sikres gode økonomiske forutsetninger for omstillingen, og historiske ubalanser i bydelsøkonomien adresseres som del av reformen.

Enigheten består av de følgende 58 punktene.

Bydelsøkonomi

Partene er enige om at bydelene skal ha et likere utgangspunkt ved implementeringen av bydelsreformen 1.1.2028, samtidig som bydelenes insentiv til god økonomistyring skal opprettholdes. Partene enige om følgende:

1. Alt arvet underskudd per 1. juli 2026, altså det fremførbare merforbruket i bydelene, slettes. Bydelene med mindreforbruk beholder 20 % av det fremførbare mindreforbruket per 1. juli 2026.
2. Fra 2027 til 2028 fremføres kun 3 % av mer-/mindreforbruket, mot ordinært 4 %.
3. Det skal opprettes en overgangsordning fra 2028 som skal sikre at de nye bydelene har et rettferdig og likere økonomisk utgangspunkt, og som tar høyde for uforutsette hendelser.
4. Det legges opp til en helhetlig revidering av kriteriesystemet i 2030. Det vil frem mot 2028 gjøres nødvendige tilpasninger i forbindelse med den foreslåtte oppgaveoverføringen.
5. Ved overføring av oppgaver i bydelsreformen skal nødvendig finansiering og årsverk/stillingshjemler følge med over til bydelene. Bydelene skal minst få overført det kommunen bruker på oppgavene i dag og det skal vurderes kompensasjon for de eventuelle stordriftsfordelene etatene har hatt. Samtidig vil det gjøres en vurdering av hvilke årsverk/stillingshjemler det er mest hensiktsmessig at blir liggende sentralt. Dette settes som en føring på det videre arbeidet med oppgaveoverføring i neste fase av reformen.
6. Bydelsreformen skal bidra til en mer bærekraftig kommuneøkonomi over tid gjennom mer helhetlige tjenester, sterkere fagmiljøer, redusert organisatorisk kompleksitet og mer effektiv ressursbruk. Reformen skal sikre at en større del av kommunens ressurser går til tjenester nær innbyggerne.
7. Byrådet skal opprette et gevinstrealiseringsprosjekt for bydelsreformen, med mål om å hente ut langsiktige effektiviseringsgevinster og sikre at ressurser kan omdisponeres til tjenester nær innbyggerne. Prosjektet skal også vurdere hvordan administrative kostnader kan reduseres til fordel for innbyggernære tjenester.
8. Det skal gjennomføres en gjennomgang av etatene i Oslo kommune, med mål om å redusere organisatorisk kompleksitet, styrke samordningen mellom nivåene i kommunen og sikre mer helhetlige tjenester. Gjennomgangen skal fullføres innen utgangen av tredje kvartal 2027.

9. Bydelene bør unngå nye større satsinger frem mot 1. januar 2028. Bydelsdirektørene skal følge dette opp, med mål om å sikre økonomisk kontroll og opprettholdelse av god økonomisk styring frem mot implementeringen av reformen. Bydelsdirektørene skal løfte slike eventuelle satsinger til byrådet ved behov.
10. Nye budsjetter for bydelene som opprettes 1. januar 2028 skal vedtas av påtroppende bydelsutvalg i etterkant av valget i 2027. Eksisterende bydelsutvalg skal involveres i arbeidet med nye bydeler, og byrådet skal vurdere hvordan det kan gjøres på en mest mulig hensiktsmessig måte.
11. Byrådet skal i neste fase av reformen utrede hvordan de nye bydelene kan gis en fullmakt til å disponere en del av bydelens vedtatte investeringsramme til enkeltprosjekter uten krav om særskilt behandling i byrådet eller bystyret.

Sosial utjevning og kommunale boliger

Boligmelding

12. Det skal utarbeides en kommunal boligmelding, en utvidet versjon av temaplan for kommunale boliger, som fremmes for bystyret i andre kvartal 2027. Boligmeldingen baseres på behovskartleggingen som gjennomføres i november 2026.
13. Planen skal inneholde tiltak og måltall for å spre levekårsutfordringer, hindre opphopning og bedre dekningsgraden av kommunale boliger. Boligmeldingen skal inneholde en plan for en forsvarlig spredning av kommunale boliger gjennom redistribusjon av dagens kommunale boliger og netto kjøp av nye boliger på minst det nivået som ligger i vedtatt økonomiplan. Boligmeldingen skal synliggjøre gevinster og kostnader ved omfordelingen.

Redistribusjon av ordinære kommunale boliger

14. Oslo kommune skal aktivt spre kommunale boliger for å oppnå en jevnere geografisk fordeling av levekårsutfordringer og å rette opp i historiske skjevheter i konsentrasjon.
15. Det fastsettes som mål at mellom 1 000 og 1 500 ordinære kommunale boliger skal omfordeles fra områder med høy konsentrasjon til områder med lavere konsentrasjon, innen 2043. Dagens bydeler Sagene, Gamle Oslo og Grünerløkka

skal særlig prioriteres for redistribusjon. Arbeidet skal differensieres på delbydel- og grunnkrets nivå og ta hensyn til levekårsutfordringer.

16. Måltallet gjelder ordinære kommunale boliger og inkluderer ikke omsorgsboliger. Samlokaliserte boliger med og uten base kan opprettes som del av omfordelingen.
17. Boligmeldingen skal fastsette et årlig ambisjonsnivå for omfordelingen, og angi hvilke delbydeler og grunnkretser omfordelingen skal se på. Spredning og nedsalg skal skje innenfor forsvarlige rammer.
18. Følgende punkter er forutsetninger for nedsalg og oppkjøp/spredningsplanen:
Det skal fremskaffes flere ordinære kommunale boliger enn det selges i Oslo, slik at underdekningen av kommunale boliger samtidig reduseres. Det føres en egen oversikt over redistribusjonen og eventuelle kostnader knyttet til dette.
 - a. I boligmeldingen skal det fremgå en ferdig utredet indikator for hva som regnes som for høy konsentrasjon av ordinære kommunale boliger i et område. Indikatoren skal ta hensyn til levekårsutfordringer, boligtypesammensetning og bomiljø, og skal danne grunnlag for prioriteringen av den geografiske omfordelingen. Formålet er å prioritere nedsalg i områder hvor det har størst positiv effekt på nabolag og spredning av levekårsutfordringer.
 - b. Det skal ikke kjøpes nye ordinære kommunale boliger i delbydeler som ligger over grensen for høy konsentrasjon, eller i nye bydel 3 (Gamle Oslo og Grünerløkka) og Sagene-delen av nye bydel 4. Unntak kan gjøres der særskilte behov tilsier det, herunder hensynet til sårbare enkeltindivider, hensyn til barnefamilier som må bli boende i skolekretsen, beboere med helseutfordringer med behov for tilknytning til samme nærmiljø, personer med behov for skjermet adresse, eller kjøp som muliggjør et etterfølgende større omfang av salg.
 - c. De minst egnede boligene skal som utgangspunkt selges først, dersom det ikke hindrer målsetningen om spredning og bedring av bomiljø.
 - d. Salg skal så langt det er mulig skje i takt med frivillig flytting, bortfall av behov og kontraktsutløp.
 - e. Det skal gjennomføres en evaluering underveis i perioden.
 - f. Boligmeldingen skal utrede og fastsette en modell for tildeling av ordinære kommunale boliger på tvers av bydelsgrensene, for å understøtte spredningsmålet. Modellen skal sikre at beboere som bor i boliger som skal selges, og husstander som har behov for eller ønsker å bo i andre bydeler, kan få sin sak vurdert på tvers av bydelsgrensene. Barnefamiliers rettigheter etter gjeldende forskrift om tildeling av

kommunal bolig skal ikke svekkes. Det skal også gjennomføres en utredning av sentral tildeling.

Bomiljø

19. Det etableres et program for oppfølging av bomiljø og enkeltbeboere i nye bydel 3 og 4 for å bedre bomiljøet underveis i perioden. Det settes av øremerkede midler i en tiårsperiode.

Salg og organisering

20. Kommunale bygårder som selges skal i hovedsak organiseres som borettslag for å unngå ny konsentrasjon av levekårsproblemer. Studentboliger kan også vurderes.

Fortrinnsrett i utbyggingsavtaler

21. I forhandlinger om utbyggingsavtaler i delbydeler med lav konsentrasjon av kommunale boliger skal kommunen benytte fortrinnsrett i prosjekter på over 200 boliger, som hovedregel med kjøp av fem prosent av boligene. Dersom kommunen velger ikke å benytte fortrinnsretten i et konkret tilfelle, skal dette begrunnes skriftlig.

Samlokaliserte boliger for personer med rus- og psykiske helseutfordringer (ROP)

22. Fremskaffelse av samlokaliserte boliger til personer med rus- og psykiske helseutfordringer skal prioriteres i planperioden. Dette vil bidra til å lette bomiljøutfordringene i de mest belastede områdene.
23. Omsorgsboliger holdes utenfor redistribusjonsregnskapet for ordinære kommunale boliger.

Tjenester

Helsehusene

24. Helsehusene overføres til bydelene. På sikt skal det etableres ett korttidshus i hver bydel, som kan ivareta ulike typer kortvarige døgnopphold tilpasset lokale behov. Psykiatriplassene og de lindrende plassene i dagens helsehus skal beholdes i kommunen sentralt, og overføres til langtidshjem som er driftet av Sykehjemsetaten. Det skal gjøres en vurdering av hvilke andre spesialiserte plasser som bør driftes sentralt.

Forsterket rehabilitering Aker (FRA)

25. Kompetansen til Forsterket Rehabilitering Aker skal bidra til å løfte rehabiliteringen i bydelene. Fagmiljøet med sengeposter skal forbli samlet. Når de nye korttidshusene er ferdige innen 2034/2035, skal FRA legges til ett av de nye korttidshusene for å holde fagmiljøet intakt. Kompetansen til FRA skal bidra til å løfte rehabiliteringen i bydelene generelt, og de åtte korttidshusene spesielt. På bakgrunn av dette overføres FRA til bydel 1. januar 2028.

Kommunal akutt døgnetenhet (KAD)

26. Kommunal akutt døgnetenhet overføres som en samlet enhet til bydelen det i dag er geografisk lokalisert, og tilbudet skal fra 2034/2035 inngå i de nye korttidshusene. Det skal sikres at røntgen- og laboratorietjenester ivaretas i en ny organisering.

Tannhelsetjenesten

27. Spesialiserte tannhelsetilbud, herunder tilbudet til personer med sterk tannlegeskrekk (odontofobi, tortur og overgrep), skal videreføres som et samlet fagmiljø og ikke splittes mellom bydelene. Organiseringen skal sikre høy faglig kvalitet, robuste miljøer og likeverdig tilgang til tilbudene. Tannlegevakten skal overføres til den bydelen tilbudet er geografisk lokalisert i.

28. Arbeidet med å videreutvikle dagens klinikkstruktur skal fortsette, og det skal sikres en struktur som gir bydelene gode forutsetninger for å gi innbyggerne gode tannhelsetjenester i hele byen. Det skal særlig ses hen til at det etableres en klinikk liggende sentralt i den nye bydelen konsentrert rundt Hovinbyen.

29. Tannlegevakten og legevakten skal ha et formalisert samarbeid for å sikre et fortsatt faglig godt akutttilbud. Grenseflater mellom tjenestene, og Helseetatens rolle skal avklares i neste fase av reformarbeidet.

Terskel for sykehjems plass

30. Internprisen for langtidsopphold i sykehjem reduseres med 150 000 kroner per plass fra 2028. Endringen vil ikke ha budsjettvirkning for bykassen. Dersom det viser seg at denne prisreduksjonen har betydelige uforutsette konsekvenser, skal partene diskutere dette og finne en løsning.

31. Byrådet skal følge utviklingen i tildelingspraksis av langtidsplasser, ventelister og forskjeller mellom bydeler, og legge frem en evaluering av ordningen senest i forbindelse med revidert budsjett 2029. Partene legger til grunn at vurderingen av behov for sykehjemsplass skal være faglig og basert på den enkeltes behov.

Spesialisthelsetjenesten

32. I en ny bydelsstruktur skal samarbeidet mellom bydelene og spesialisthelsetjenesten styrkes. Det skal jobbes for en harmonisering av de nye bydelsgrensene og sykehusenes opptaksområder.
33. De ideelle sykehusene i Oslo utgjør en viktig del av lokalsykehus-strategien for Oslo, og deres posisjon skal opprettholdes. Avtalepartnerne skal jobbe opp mot Storting og Regjering for å sikre at de ideelle stiftelsene har gode forutsetninger for å drive sykehus for spesialisthelsetjenesten, og tjenester for kommunen.

Parker, byrom og grøntområder

34. Bydelene skal overta ansvaret for drift og vedlikehold av et stort antall nye og mer komplekse parker, byrom og grøntområder. For parker, byrom og grøntområder i bydelene, legges det til rette for en bestiller–utfører-modell der bydelene får ansvar for prioriteringer og forvaltning, med avtaler om drift og vedlikehold med Bymiljøetaten. Bydeler som har egne eksisterende avtaler om drift av parker, kan videreføre og fornye disse. For nye parker, byrom og grøntområder skal det benyttes avtaler med Bymiljøetaten. Kravet om bruk av avtaler med Bymiljøetaten skal ikke være til hinder for sosialt entreprenørskap eller ungdomsjobber i bydelene i forvaltning av parker, byrom og grøntområder.

Involvering i plan- og reguleringsaker

35. Bydelene skal sikres god involvering i plan- og reguleringsaker. I kommunale reguleringer skal bydelene involveres før oppstartsmøte. I private reguleringer skal det på oppstartsmøte som hovedregel legges til grunn at bydelen skal involveres i tidlig fase.

Kollektivtrafikk i nye bydeler

36. Byrådet skal be Ruter igangsette et arbeid for å vurdere behovet for et endret rutetilbud som følge av bydelsreformen, med formål om å sikre god

kollektivdekning til bydelenes tjenestetilbud. Byrådet bes komme tilbake til bystyret på egnet vis.

Trafikktiltak

37. Bydelsutvalgene skal sikres økt medvirkning når det gjelder trafiksikkerhetstiltak, endringer i kjøremønster, plassering av ladeplasser og parkeringsendringer. Dette skal skje gjennom tettere involvering og samarbeid med Bymiljøetaten, og økt kompetanse i bydelene. Faglige vurderinger og Bymiljøetatens rolle som veimyndighet skal ligge til grunn.

Oslometeren

38. Det innføres en Oslometer for utelivet knyttet til leie av gategrunn i Oslo. Ved overføringen av gategrunnen til bydelene skal dette legges til grunn. Bykassa kompenserer bydelen for tapet av antatt inntekt knyttet til innføring av Oslometeren.

Korttidsutleie

39. Dersom endringer i plan og bygningsloven åpner opp for en sterkere regulering av korttidsutleie skal bydelen ha større innflytelse på lokal regulering av korttidsutleie.

Forpliktende samarbeid PPT (0-6 år)

40. Det skal etableres et forpliktende samarbeid om PPT (0-6 år) mellom bydelene og kommunen sentralt.

Forpliktende samarbeid bydel, skole og Aktivitetsskolen

41. Det skal utvikles forpliktende samarbeidsmodeller mellom bydel, skole og Aktivitetsskolen (AKS) for å styrke den helhetlige oppfølgingen av barn og unge.

Frivillighet, idrett og kultur

42. Bydelene skal selv avgjøre hvordan de ønsker å fordele sine midler innen frivillighet, idrett og kultur, og kan selve avgjøre om det skjer gjennom årlig støtte eller flerårige intensjonsbrev.

Samarbeid om sentrum

43. Det etableres et forpliktende samarbeid mellom de to sentrumsbydelene for å styrke utviklingen av Oslo sentrum og sikre en helhetlig oppfølging av områder med særskilte sosiale utfordringer og kriminalitet. Samarbeidet skal blant annet omfatte koordinering av tjenestetilbud, i tett samarbeid med relevante kommunale etater, virksomheter og statlige samarbeidspartnere, herunder politiet.

Fagmiljøer i oppsplittede bydeler

44. Det finnes flere erfarne og sterke fagmiljøer i bydelene som over tid har opparbeidet seg spesifikk kompetanse, blant annet barnevernet i Søndre Nordstrand. I det videre arbeidet skal det sørges for at disse fagmiljøene videreutvikles i nye bydeler, og at kompetansen ivaretas i en ny struktur.

Bosetting av flyktninger

45. Det skal årlig innhentes innspill fra bydelsutvalgene om bosetting av flyktninger.

Kulturskolen

46. Kulturskolen forblir i kommunen sentralt for å ivareta det brede fagmiljøet og sikre en helhetlig styring av både de brede og mer smale tilbudene kulturskolen representerer.

Bystyrebehandling av oppgaver som skal utredes videre

47. For oppgavene som skal utredes videre skal byrådet fremme en eller flere saker for bystyret om utfallet av utredningsarbeidet. Partiene i avtalen tar sikte på å behandle disse sakene uten unødige forsinkelser. For å sikre fremdrift i disse avklaringene legges saken ut på en kort høring i inntil to uker.

Dette gjelder følgende oppgaver:

- HC-kort

- Klagesaker
- Takster beboerparkering
- Lokale kultur- og idrettstilskudd
- Overføring av idrettsanlegg
- Uteseksjonen

Avtalepartene er enige om at overføring av idrettsanlegg til bydelene skal utredes videre i dialog med idretten. Forutsetningene om at Oslo idrettskrets skal fordele treningstid og at Bymiljøetaten skal levere tjenestene og kompetansen, skal fortsatt ligge til grunn.

Avtalepartene er enige om at en flytting av Uteseksjonen fra Velferdsetaten til bydel skal vurderes særskilt. Avtalepartene er usikre på om en flytting av Uteseksjonen fra Velferdsetaten til en vertsbydel vil styrke tilbudet. Utredningen skal vurdere om en omlegging fra byomfattende etatsdrift til en vertsbydelsmodell der én eller begge sentrumsbydeler tar over Uteseksjonen, gir et bedre tilbud for de gruppene Uteseksjonen jobber opp mot. Utredningen må også vise hvordan rollen som rådgiver og pådriver overfor de øvrige bydelene kan ivaretas på samme måte som i dag, og avklare hvilke konsekvenser en eventuell flytting vil ha for forholdet til Salto-sekretariatet.

Lokalisering av kommunale arbeidsplasser og styrking av nærmiljøet

48. De nye bydelene skal utvikles med utgangspunkt i sterke og levende nærmiljøer. Eksisterende møteplasser, fritidsklubber og lokale tilbud skal så langt det lar seg gjøre ivaretas og videreutvikles. Ved plassering av administrative arbeidsplasser skal bydelene oppfordres til å spesielt vurdere levekårsutsatte områder.
49. Det er et mål å flytte flere kommunale arbeidsplasser til egnede lokasjoner i ytre by, særlig områder i øst og sør. Ved flytte- og lokaliseringsprosesser for etater og virksomheter, skal det gjøres en konkret vurdering av lokalisering av virksomheten i ytre by. Alternativet skal ikke stride med virksomhetens oppgaver og behov, kommuneplanens til enhver tid gjeldende prinsipper for lokalisering av virksomheter og funksjoner, eller andre større byomfattende hensyn.
50. Byrådet skal i samarbeid med nye bydel 5 legge til rette for en mer helhetlig utvikling av Hovinbyen, slik at den sosiale infrastrukturen utvikles i takt med befolkningsveksten. Det skal gjøres en særlig innsats for å raskest mulig

opprette bydelstjenester for innbyggerne som i den eksisterende bydelsstrukturen betjenes av tjenestesteder i nye bydelene 3 og 6, samt annen sosial infrastruktur som mangler i Hovinbyen i dag. Nye tjenestesteder internt i bydelen skal lokaliseres nær knutepunkter i befolkningstette områder og områder med stor kommende befolkningsvekst.

Representasjon og lokaldemokrati

51. Bydelsutvalgene består av 25 representanter som velges gjennom direktevalg.
52. Byrådet skal gå i dialog med regjeringen med mål om få gjennom nødvendige lovendring for å omdøpe bydelsutvalgene til bydelsstyre. Dersom dette blir mulig, er avtalepartnerne enige om at bydelsutvalgene skiftes navn til bydelsstyre.
53. Antallet frikjøpte tillitsvalgte i dagens 15 bydeler videreføres.
54. Det skal gjennomføres utredning av spørsmålet om representativitet i Oslos politiske organer og muligheten for representasjon og ressurser for mindre partier, samt utredes en ordning for utjevningsmandater i dialog med statlige myndigheter.

Modell for godtgjørelse

55. Bydelsutvalgene skal etter kommunevalget i 2027 ha følgende regler om godtgjøring, rettigheter og plikter:
 - a. Leder godtgjøres med 30% av den godtgjøring som leder/nestleder i bystyreutvalg mottar.
 - b. Nestleder godtgjøres med 15 % av den godtgjøring som leder/nestleder i bystyreutvalg mottar.
 - c. Komiteleder godtgjøres med 6,5% av den godtgjøring som leder/nestleder i bystyreutvalg mottar.
 - d. Medlemmer, inkludert leder og nestleder godtgjøres med 2 538 kr per møte.
 - e. Gruppestøtte per bydel på 15% av den godtgjøring som leder/nestleder i bystyreutvalg mottar. Støtten fordeles partigruppene i bydelsutvalgene prosentvis etter antall representanter i bydelsutvalget.

Bydelsgrenser

56. Grensen mellom bydel 5 og bydel 7 justeres ved Bryn stasjon (Østensjøveien og Jernbaneveien), for å sikre at bydelsgrensen i området samsvarer med grensen oppført i strategisk plan for Hovinbyen.
57. Grensen mellom bydel 5 og 6 justeres ved Sigrid Undsets vei og Ytre Ringvei slik at bydelsgrensen i området samsvarer med grensen oppført i strategisk plan for Hovinbyen.
58. Grensen mellom bydel 3 og bydel 5 justeres ved at grunnkretsene Ensjø Vest, Ensjø Sør, Ensjø Nord og Ensjø øst flyttes til bydel 3.

Utover denne avtalen er Avtalepartene enige om å stemme for byrådssakens konklusjonspunkter.